

Raadsvoorstel

Onderwerp: Begroting Programma Transformatie Sociaal Domein

Datum: 20 september 2023

Agendapunt: 4

Behandeling: Ter bespreking in het raadsoverleg

Portefeuille-

houder(s): Wethouder M. De Visser

Steller: Ina Roelfsema i.roelfsema@hethogeland.nl

Zaaknummer: Z.HHL.078220

1. Samenvatting

We willen het sociaal domein veranderen. Dat is nodig omdat onze inwoners steeds vaker de gemeente nodig hebben voor tijdelijke steun. We willen daarbij de wensen en vragen van onze inwoners voorop stellen en niet de regels. We weten ook dat we scherp moeten zijn op de uitgaven als we ook in de toekomst deze steun willen blijven bieden. Dit vraagt om een verandering, een transformatie van het sociaal domein. We zijn daarom onderweg naar een nieuw sociaal domein, maatwerkgericht, nuchter en solide. In het nieuwe sociaal domein staat de inwoner centraal, doen we wat nodig is om inwoners te ondersteunen en hebben we grip op de kosten van onze dienstverlening. Om dit te mogelijk te maken hebben wij de bestuursopdracht gegeven om deze opgave in het programma Transformatie Sociaal Domein uit te voeren. De raad wordt voorgesteld om voor de uitvoering van dit programma voor de jaren 2024 – 2026 een budget van € 3.834.500 incidenteel ter beschikking te stellen uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

1. De raad neemt kennis van de onderbouwing begroting Transformatie Sociaal Domein.
2. De raad besluit in te stemmen met het opnemen van de incidentele uitgaven ad €3.834.500 in de gemeentelijke begroting 2024, conform de jaarschijven 2024-2026 zoals blijkt uit de onderbouwing begroting Transformatie Sociaal Domein.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

Wij hebben de bestuursopdracht gegeven om de transformatie van het sociaal domein in een programma te organiseren. Vanwege de tijdelijkheid van het programma is het voorstel gedaan incidenteel geld uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein te benutten voor de uitvoering van het programma Transformatie Sociaal Domein. Om al in 2023 te kunnen starten hebben wij u via de Voorjaarsnota 2023 gevraagd de middelen voor de uitvoering voor een totaal bedrag van € 4.157.500 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het programma 2023 - 2026. Deze middelen kunnen worden gedekt uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein. Tijdens de raadsvergadering van 12 juli 2023 heeft u echter besloten de benodigde middelen nog niet beschikbaar te stellen. Graag zou u een onderbouwd voorstel ontvangen, alvorens de middelen beschikbaar te stellen.

Daarom komen wij met een raadsvoorstel bij u terug om op basis van bijgevoegde onderbouwing van de begroting Transformatie Sociaal Domein met daarin op hoofdlijnen de activiteiten en begroting alsnog de middelen voor de uitvoering van het programma Transformatie Sociaal Domein in de begroting 2024 op te kunnen nemen. Gezien het late tijdstip in het jaar doen wij u voor 2023 geen voorstellen voor inzet van de bestemmingsreserve Sociaal Domein. Concreet stellen wij u voor het gevraagde bedrag van € 3.834.500 op te nemen in de begroting 2024 voor de jaarschijven 2024 – 2026, conform bijgevoegde onderbouwing begroting Transformatie Sociaal Domein.

3.2 Bevoegdheid raad

De raad is kaderstellend voor nieuw beleid. Het beleid is al eerder vastgesteld door uw raad. Met dit voorstel doen we recht aan het budgetrecht van de raad.

3.3 Wettelijk of beleidskader / Historische context

U heeft het Koersdocument Transformatie Sociaal Domein 2020 – 2030 *Om de samenredzaamheid van Het Hogeland* in 2020 vastgesteld. De koers is verder uitgewerkt in een integraal beleidsplan Sociaal Domein en Samenleving *Naar een nieuw sociaal domein*, dat in 2022 door uw raad is vastgesteld. Wij hebben in januari 2023 besloten de transformatie van het sociaal domein programmatisch te realiseren. Wij hebben u inhoudelijk geïnformeerd over het programma Transformatie Sociaal Domein met een presentatie tijdens de raadsinformatiebijeenkomst op 14 juni 2023.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Het beoogd resultaat van het programma is dat er een nieuw sociaal domein is: maatwerkgericht, nuchter en solide. Om dat te bereiken zijn er in het Koersdocument vier strategische doelen vastgesteld:

- meer veerkracht
- meer preventie
- meer maatwerk
- meer innovatie

De beoogde effecten van het programma zijn dat

- het sociaal domein toekomstbestendig en duurzaam is.
- het percentage inwoners dat met hulp van het netwerk of het voorliggend veld en initiatieven in de eigen leefomgeving naar tevredenheid wordt geholpen, is vergroot en
- het percentage inwoners met een (langdurige) indicatie is verminderd.

We streven zo niet alleen naar een betere grip op onze uitgaven in het sociaal domein, maar streven ook naar een betere kwaliteit van dienstverlening, in samenspraak en samenwerking met onze maatschappelijke partners, ondernemers en doorlopend nadrukkelijk mét onze inwoners.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

Er zijn mensen en middelen nodig voor het uitvoeren van het programma en het behalen van de doelen. Om te komen tot een begroting voor het programma hebben we de activiteiten uit het beleidsplan op geld gezet alsmede de capaciteit die nodig is om tot uitvoering te komen. We willen dat zoveel mogelijk doen met mensen uit de eigen organisatie, maar we zullen op onderdelen ook capaciteit moeten inhuren. Voor het plan met activiteiten en de daarbij horende begroting verwijzen we u naar bijgevoegde onderbouwing van de begroting Transformatie Sociaal Domein.

5.2 Risico's

Er is grote financiële en inhoudelijke urgentie de transformatie van het sociaal domein op te pakken. Als we niets doen veranderen we niet mee met een veranderende vraag uit de samenleving en van onze inwoners en lopen we risico's voor de nodige ondersteuning aan kwetsbare inwoners.

Gelet op de besluitvorming die nog plaats moet vinden in uw raad vinden we het passend de uitvoering van het programma Transformatie Sociaal Domein enigszins te temporiseren. Daar staat tegenover dat een goede voorbereiding in de resterende maanden van 2023 helpend kan zijn om met meer slagkracht de uitvoering vanaf 2024 op te pakken.

Een ander risico is dat het draagvlak voor de transformatie van het sociaal domein afneemt en er minder urgentie en ruimte wordt gevoeld bij de mensen die het moeten doen.

Geloofwaardigheid van het programma is van belang. Onze communicatiestrategie is hier de komende periode nadrukkelijk op gericht.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Voor de uitvoering van het programma Transformatie Sociaal Domein wordt voor de jaren 2024 -2026 € 3.834.500 incidenteel geld opgenomen in de begroting 2024. Een en ander conform de jaarschijven uit de bijlage. De dekking van deze benodigde middelen komt uit de bestemmingsreserve Sociaal Domein.

7. Inbreng belanghebbenden

In een multidisciplinair bouwteam is via werksessies gewerkt aan het programmacontract, waar dit plan een afgeleide van is. De begroting is tot stand gekomen na diverse sessies met afgevaardigden uit alle teams die betrokken zijn bij het sociaal domein of teams die ondersteunend zijn aan het sociaal domein.

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

De uitvoering van het programma wordt in 2023 verder voorbereid en na vaststelling van de begroting 2024 gaan we vanaf 2024 voortvarend aan de slag.

De raad wordt in de commissie Sociaal Domein geïnformeerd over de voortgang van het programma en wel zodanig in de tijd dat afwijkingen ten opzichte van de begroting van het programma Transformatie Sociaal Domein kunnen worden meegenomen in de reguliere P&C-cyclus. Daarnaast stellen we voor de raad met enige regelmaat te informeren via bijeenkomsten met onze medewerkers over wat er zich in de dagelijkse praktijk afspeelt.

8.2 Tijdenpad

Het Koersdocument geeft een tijdpad aan tot 2030.

8.3 Communicatie

Wij gaan in gesprek met onze belangrijkste stakeholders om de voorbereiding op de uitvoering van het programma verder op te pakken. Waar mogelijk worden die actoren – inwoners, maatschappelijke partners, ondernemers – betrokken bij het uitvoeren van het programma. Die betrokkenheid kan bestaan uit meepraten, meedenken of meemaken. Voor onze inwoners zullen we communicatiemiddelen gebruiken, die specifiek gericht zijn op inwoners.

8.4 Evaluatie

We evalueren de resultaten van het programma in 2026, zodat het college de koers naar het nieuwe sociale domein tot 2030 kan actualiseren en bijstellen indien nodig.

Bijlage(n):

- Bijlage 1 Onderbouwing begroting Transformatie Sociaal Domein

Winsum, 5 september 2023

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding